

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор СумДУ

_____ А.В.Васильєв

(Введено в дію наказом №0545-І

від 19 липня 2019 р.)

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення навчання і перевірки знань
з питань охорони праці, пожежної безпеки
та безпеки життєдіяльності

Версія 02

(Базова версія затверджена наказом №0630-І від 19 липня 2013 р.)

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 2
СумДУ		Версія 02

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Нормативні посилання	3
3. Основні терміни та визначення	4
4. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	4
5. Спеціальне навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки	5
6. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	6
6.1. Загальні поняття	6
6.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці та пожежної безпеки для працівників	7
6.3. Порядок проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти	9
7. Стажування і допуск працівників до роботи	10
8. Прикінцеві положення	10
Додаток 1 Протокол засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності	12
Додаток 2а Титульна сторінка журналу реєстрації вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки	13
Додаток 2б Шаблон сторінки журналу реєстрації вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки	14
Додаток 3а Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці	15
Додаток 3б Шаблон першої сторінки журналу реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці	16
Додаток 3в Шаблон другої сторінки журналу реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці	17
Додаток 4а Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з пожежної безпеки	18
Додаток 4б Шаблон сторінки журналу реєстрації інструктажів з пожежної безпеки	19
Додаток 5 Листок реєстрації вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності	20
Додаток 6а Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з БЖД здобувачів освіти	21
Додаток 6б Шаблон сторінки журналу реєстрації інструктажів з БЖД здобувачів освіти	22
Додаток 7 Шаблон розпорядження про стажування працівника	23
Додаток 8 Шаблон розпорядження про допуск працівника до самостійної роботи	24

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 3
СумДУ		Версія 02

1. Загальні положення

1.1. Дане Положення визначає порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників закладу (далі – Положення), а також навчання та перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) студентів, курсантів, слухачів, аспірантів закладу (далі – здобувачів освіти).

1.2. Положення спрямоване на реалізацію в університеті системи безперервного навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності посадових осіб, працівників та здобувачів освіти з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

1.3. Положення є документом системи управління якістю СумДУ та як нормативний документ є складовою електронного Реєстру основної діючої нормативної бази університету.

1.4 Це Положення розроблене з урахуванням Типового Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року №15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами) (далі – Типового Положення) та вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 22.11.2017 р. № 1514 «Про внесення змін до наказу МОН України від 18.04.2006 р. №304, яким затверджено «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України».

1.5. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу, працівниками структурних підрозділів університету.

1.6. Постійний контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють фахівці відділу охорони праці та пожежної безпеки, і проректори за розподілом повноважень.

1.7. Громадський контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють трудові колективи через обраних ними уповноважених осіб, професійні спілки в особі своїх виборних органів і представників (громадських інспекторів).

2. Нормативні посилання

Положення діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, загальнодержавній та внутрішньоуніверситетській нормативній базі.

Положення розроблене з урахуванням вимог таких нормативних документів:

- Закону України «Про охорону праці»;
- Кодексу Цивільного захисту України (затвердженого 02.10.2012 року № 5403-VI, введеного в дію 01.07.2013 р.);
- «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України №15 від 26.01.2005р.;
- «Порядку здійснення навчання населення діям в надзвичайних ситуаціях» (встановлено постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444);
- «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України №304 від 18.04.2006 р. та внесенням змін до нього наказом МОН №1514 від 22.11.2017 р.;
- «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України № 1669 від 26.12.2017 р.;
- «Переліку робіт з підвищеною небезпекою», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці №15 від 26.01.2005 р.;

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 4
СумДУ		Версія 02

– «Переліку робіт, де є потреба в професійному доборі», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України № 263/121 від 23.09.1994 р.

3. Основні терміни та визначення

Безпека життєдіяльності – галузь науково-практичної діяльності, спрямованої на вивчення загальних закономірностей виникнення небезпек, їх властивостей, наслідків впливу їх на організм людини, основ захисту від небезпек здоров'я та життя людини та середовища її проживання, а також на розробку і реалізацію відповідних засобів і заходів щодо створення і підтримки здорових та безпечних умов життя і діяльності людини, як у побутових умовах, так і в умовах надзвичайних ситуацій.

Інструктаж – чітко визначена система вказівок, рекомендацій, яка передбачає ознайомлення працівника зі шкідливими та небезпечними виробничими факторами на робочому місці, характером та особливостями роботи, яку він буде виконувати, а також безпечними методами її виконання.

Навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки – це навчання з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці та пожежної безпеки або безпечного ведення робіт.

Робота з підвищеною небезпекою – робота в умовах впливу шкідливих та небезпечних виробничих чинників або така, де є потреба в професійному доборі, чи пов'язана з обслуговуванням, управлінням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ступенем ризику виникнення аварій, пожеж, загрози життю, заподіяння шкоди здоров'ю, майну, довкіллю.

Спеціалізований навчальний заклад – навчальний заклад, який у встановленому законодавством України порядку отримав відповідний дозвіл на проведення навчання з питань охорони праці, професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Спеціальне навчання – це щорічне вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба в професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

Стажування – набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця.

4. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності

4.1 Під час прийняття на роботу і в процесі роботи посадові особи й інші працівники проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

4.2. Ректор, проректори за розподілом повноважень, на яких покладено організацію роботи з охорони праці, пожежної безпеки, радіаційної безпеки та безпеки життєдіяльності, фахівці відділу охорони праці, а також інші особи, які є членами комісії з перевірки знань, періодично один раз на три роки повинні проходити навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності в спеціалізованих навчальних закладах.

4.3. Керівники структурних підрозділів та інші посадові особи, на яких покладено відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, періодично один раз на три роки повинні проходити навчання і перевірку знань з цих питань безпосередньо в університеті за розробленим відділом охорони праці.

Тематичним планом і програмою навчання, які затверджуються ректором або іншою посадовою особою за розподілом повноважень.

4.4. Посадові особи, відповідальні за технічний стан і безпечну експлуатацію машин, механізмів, обладнання підвищеної небезпеки, а також особи, службові обов'язки яких пов'язані з керівництвом та контролем за виконанням певних робіт з підвищеною небезпекою,

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 5
СумДУ		Версія 02

крім навчання з загальних питань з охорони праці, повинні один раз на три роки також проходити навчання і перевірку знань нормативно-правових актів з охорони праці (правил безпечної експлуатації машин та механізмів, правил безпечної роботи з небезпечними речовинами тощо) відповідно до їх функціональних обов'язків.

4.5. Навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності проводиться відповідно до Типового положення та згідно з навчальним планом і програмою навчання працівників.

Програма навчання керівників, заступників – 36 годин, спеціалістів з охорони праці та викладачів кафедр охорони праці – 72 години.

4.6. Усі інші посадові особи та працівники можуть проходити навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності безпосередньо на робочих місцях в їх структурних підрозділах за місцем роботи обсягом не менше 20 годин.

4.7. Перевірка знань посадових осіб та інших працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом ректора. Головою комісії призначається ректор або проректори, до службових обов'язків яких входить організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності. У разі потреби створення комісій в окремих підрозділах, їх очолюють керівники структурних підрозділів чи їх заступники, призначені відповідним розпорядженням по структурному підрозділу.

До складу комісії входять спеціалісти відділу охорони праці, представники юридичної, виробничої, технічної служб, представник профспілки.

Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

4.8. Усі члени комісії мають пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у порядку, установленому цим Положенням.

4.9. Формою перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності є тестування, залік або іспит. Тестування проводиться комісією за допомогою технічних засобів, залік або іспит – за екзаменаційними білетами у вигляді усного чи письмового тестування, або творчої роботи.

4.10. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників складається членами комісії з урахуванням умов праці працівника та затверджується ректором чи керівником відповідного структурного підрозділу.

4.11. Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з охорони праці, безпеки життєдіяльності (додаток 1). Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності – не менше 5 років.

4.12. Видача посвідчення про перевірку знань працівникам, які проходили навчання безпосередньо в закладі, є обов'язковим лише для працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки.

4.13. У протоколі та посвідченні у стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці (правил, інструкцій тощо), в обсязі яких працівник пройшов перевірку знань.

4.14. У разі незадовільних результатів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівники протягом місяця проходять повторне навчання і повторну перевірку знань.

4.15. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

4.16. Позачергове навчання та перевірку знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

5. Спеціальне навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки

5.1. Працівники, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 6
СумДУ		Версія 02

підвищеною небезпекою та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань. Перелік таких робіт складається відділом охорони праці та пожежної безпеки, і затверджується наказом ректора.

5.2. Посадові особи та інші працівники, зайняті на роботах з підвищеною небезпекою, проходять один раз на три роки спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки.

5.3. Особи, які суміщають професії, проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці як за їхніми основними професіями, так і за професіями, що суміщаються.

5.4. Організацію спеціального навчання та перевірки знань з питань охорони праці та пожежної безпеки працівників здійснюють керівники відповідних структурних підрозділів.

5.5. Спеціальне навчання з питань охорони праці може проводитись як безпосередньо в університеті, так і в спеціалізованих навчальних закладах.

5.6. У разі проведення спеціального навчання безпосередньо в університеті, воно проводиться за навчальними планами та програмами, які розробляються керівниками відповідних структурних підрозділів або керівниками робіт з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників, узгоджуються начальником відділу охорони праці та пожежної безпеки, і представником представницького органу профспілкових організації університету та затверджуються ректором (або іншою посадовою особою відповідно до розподілу повноважень).

5.7. Особи, які приймаються на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою (електрогазоварники, електрозварники ручного зварювання), повинні попередньо (перед початком роботи) і періодично один раз на рік проходити навчання з пожежно-технічного мінімуму, метою якого є підвищення загальних пожежно-технічних знань працівників, навчання їх правилам пожежної безпеки з урахуванням специфіки, характеру та виду робіт, більш глибоке ознайомлення з протипожежними заходами та діями в разі виникнення пожежі, напрацювання навичок використання наявних засобів пожежогасіння.

5.8. У разі проведення навчання з пожежно-технічного мінімуму безпосередньо в університеті, воно проводиться за програмою, яка розробляється відділом охорони праці та пожежної безпеки, затверджується ректором (або іншою посадовою особою відповідно до розподілу повноважень) та погоджується з органом виконавчої влади і поєднується з навчанням з питань охорони праці.

5.9. Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань цивільного захисту, зокрема з пожежної безпеки, забороняється.

6. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності

6.1. Загальні поняття.

6.1.1 Працівники час прийняття на роботу та за місцем роботи періодично проходять інструктаж з охорони праці, цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.

6.1.2. Для ректора, проректорів за розподілом повноважень, на яких покладено обов'язки з організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки, радіаційної безпеки та безпеки життєдіяльності, фахівців відділу охорони праці, а також інших керівників структурних підрозділів та інших посадових осіб, на яких покладено відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності і осіб, які відповідальні за безпечну експлуатацію машин, механізмів, обладнання підвищеної безпеки а також осіб, службові обов'язки яких пов'язані з керівництвом та контролем за виконання певних робіт з підвищеною небезпекою обов'язковим є лише вступний інструктаж.

6.1.3. Особи, що навчаються, повинні проходити інструктажі з безпеки життєдіяльності після зарахування до університету до початку та в процесі навчання.

6.1.4. Метою проведення інструктажів є доведення до відома працівників та осіб, що навчаються, основних вимог нормативних документів з охорони праці, пожежної безпеки та

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 7
СумДУ		Версія 02

безпеки життєдіяльності, надання першої медичної допомоги постраждалим, правил поведінки та дій під час виникнення аварій, стихійного лиха, а також підтримання і поглиблення рівня знань з цих питань.

6.1.5. Особи, які суміщають професії, повинні проходити інструктаж, як за їхніми основними професіями, так і за професіями, що суміщаються.

6.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності для працівників.

6.2.1. За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці та інструктажі з питань пожежної безпеки (далі – протипожежні інструктажі) поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

6.2.2. Вступний інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки.

Проводиться:

– усім працівникам, які приймаються на роботу (постійну або тимчасову), незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

– працівникам інших підприємств (установ, організацій тощо), які прибули до університету і мають брати безпосередню участь у науковому, навчально-виховному або виробничому процесі.

Вступний інструктаж проводиться фахівцем відділу охорони праці та пожежної безпеки за розробленою цим відділом та затвердженою ректором (або іншою посадовою особою відповідно до розподілу повноважень) програмою вступного інструктажу.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в «Журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці та пожежної безпеки» (додатки 2а, 2б), який зберігається у відділі охорони праці та пожежної безпеки. Термін зберігання журналу реєстрації вступного інструктажу складає 5 років.

6.2.3. Первинний інструктаж з охорони праці та первинний протипожежний інструктаж.

Проводяться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником (або групою осіб одного фаху):

- новоприйнятим на роботу (постійно чи тимчасово) до університету;
- який переводиться з одного структурного підрозділу університету до іншого;
- який виконуватиме нову для нього роботу.

Інструктажі проводяться за діючими в університеті інструкціями з охорони праці та/чи пожежної безпеки відповідно до характеру виконуваних робіт.

6.2.4. Повторний інструктаж з охорони праці та повторний протипожежний інструктаж.

Повторний інструктаж з охорони праці та повторний протипожежний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником або групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу (з охорони праці та протипожежного відповідно).

Повторний інструктаж з охорони праці проводиться у наступні строки:

- для робіт з підвищеною небезпекою – не рідше одного разу на 3 місяці;
- для решти робіт – не рідше одного разу на 6 місяців.

Повторний протипожежний інструктаж проводиться у наступні строки:

- для робіт з підвищеною пожежною небезпекою – не рідше одного разу на 6 місяців;
- для решти робіт – не рідше одного разу на рік.

Працівники, робота яких не пов'язана з безпосереднім обслуговуванням об'єктів, машин, механізмів, устаткування, застосуванням приладів та інструментів, збереженням або використанням сировини, матеріалів тощо, звільняються від проходження повторного інструктажу з охорони праці.

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 8
СумДУ		Версія 02

Перелік професій та посад працівників, які звільняються від проходження повторних інструктажів з охорони праці, затверджується ректором (або іншою посадовою особою відповідно до розподілу повноважень).

6.2.5. Позаплановий інструктаж з охорони праці та позаплановий протипожежний інструктаж.

Проводяться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху на робочому місці або у кабінеті охорони праці в наступних випадках:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці та/або пожежної безпеки (норм, правил, інструкцій, положень тощо), а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці; застосуванні нового або заміні чи модернізації існуючого пожежонебезпечного устаткування;
- при порушеннях працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці та/або пожежної безпеки, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- на вимогу державних інспекторів з пожежного нагляду та з нагляду за охороною праці, якщо виявлено незадовільне знання працівниками норм та правил з охорони праці та/або пожежної безпеки, невміння діяти у випадку пожежі та користуватися первинними засобами пожегогасіння.

Позаплановий інструктаж з охорони праці, окрім зазначених вище випадків, проводиться також при перерві в роботі працівника більше ніж 30 днів – для робіт з підвищеною небезпекою, та при перерві в роботі більше ніж 60 днів – для решти робіт.

Обсяг і зміст позапланових інструктажів визначається в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу їх проведення.

Проведення позапланового інструктажу не змінює термінів проведення періодичних інструктажів.

6.2.6. Цільовий інструктаж з охорони праці та цільовий протипожежний інструктаж.

Цільовий інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю.

Цільовий протипожежний інструктаж проводиться з працівниками перед виконанням ними разових (тимчасових) пожежонебезпечних робіт (зварювальних, розігрівальних тощо).

Цільові інструктажі проводяться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст інструктажів визначається залежно від виду та характеру робіт, що виконуватимуться.

6.2.7. Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі з охорони праці та протипожежні інструктажі проводяться безпосередньо керівниками структурних підрозділів або керівниками робіт.

6.2.8. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів роботи, особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

6.2.9. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 9
СумДУ		Версія 02

та допуск працівників до роботи, особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до «Журналу реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці» (додатки 3а, 3б, 3в).

Про проведення первинного, повторного та позапланового протипожежних інструктажів робиться запис у «Журналі реєстрації інструктажів з пожежної безпеки» (додатки 4а, 4б) з підписами осіб, з якими проводився інструктаж, і особи, яка його проводила.

Сторінки журналів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою. Журнали зберігаються у відповідних структурних підрозділах. Термін зберігання журналів складає 5 років.

6.2.10. У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж (як з охорони праці так і протипожежний) реєструється в цьому наряді-допуску (без обов'язкової реєстрації в журналі реєстрації інструктажів).

6.3. Порядок проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності

6.3.1. Інструктажі з безпеки життєдіяльності (далі – інструктажі з БЖД) проводяться з усіма особами, що навчаються або проживають у закладах університетської підпорядкованості. Інструктажі містять питання охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки у побуті тощо.

6.3.2. За призначенням та часом проведення інструктажі з БЖД поділяються на вступний, первинний, позаплановий та цільовий.

6.3.3. Вступний інструктаж з БЖД

6.3.3.1. Проводиться кураторами груп або іншими особами, на яких можуть бути покладені наказом ректора такі обов'язки, після зарахування або оформлення на перший курс університету здобувачів освіти до початку процесу навчання.

6.3.3.2. Інструктаж проводиться за розробленою відділом охорони праці та пожежної безпеки, і затвердженою ректором (або іншою посадовою особою відповідно до розподілу повноважень) програмою вступного інструктажу з БЖД.

6.3.3.3. Запис про проведення вступного інструктажу з БЖД здійснюється на відповідній сторінці «Журналу обліку роботи куратора академічної групи здобувачів освіти». Форма сторінки наведена (додаток 5).

6.3.4. Первинний (плановий) інструктаж з БЖД

6.3.4.1. Первинний інструктаж з питань охорони праці та БЖД проводиться здобувачам освіти, щорічно на початку навчального року у лабораторії, майстерні, спортзалі чи плавальному басейні, кожній аудиторії або інших місцях, пов'язаних з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я людини факторів (електрообладнання, матеріали, хімічні реактиви, інструменти, прилади тощо).

6.3.4.2. Інструктаж з БЖД проводиться всім мешканцям при поселенні в гуртожитках, спортивно-оздоровчих комплексах та дитячих оздоровчих закладах.

6.3.4.3. Інструктаж по п. 6.3.4.1. проводиться викладачами, завідувачами лабораторій, навчально-допоміжним персоналом, тренерами та іншими відповідальними особами.

6.3.4.4. Інструктаж по п. 6.3.4.2 при поселенні проводять завідувачі гуртожитків, їх заступники, директори спортивно-оздоровчих комплексів та дитячих оздоровчих закладів.

6.3.4.5. Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться на сторінці журналу реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності. Форма журналу наведена (додатки 6а, 6б). Журнал зберігається у гуртожитку, лабораторії, службовому приміщенні спортзалу чи плавального басейну тощо.

6.3.4.6. Здобувачі освіти, які не пройшли первинний інструктаж з охорони праці та БЖД, згідно з вимогами п 6.3.4.1 до теоретичних чи виконання практичних занять не допускаються.

6.3.5. Позаплановий інструктаж з БЖД

6.3.5.1. Проводиться у разі невиконання особами, що навчаються або проживають, вимог

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 10
СумДУ		Версія 02

нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, що може призвести чи призвело до травм, аварій, пожеж тощо, при зміні умов виконання навчальних занять (лабораторних, практичних, спортивних тощо). Запис проведення інструктажу здійснюється в журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності (додаток 6а та 6б).

6.3.6. Цільовий інструктаж з БЖД

6.3.6.1. Проводиться для здобувачів освіти під час проведення громадських робіт (прибирання територій, приміщень тощо), науково-дослідних робіт.

6.3.6.2. Запис про проведення цільових інструктажів з питань охорони праці та БЖД робиться в журналі реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності (додаток 6а, 6б).

6.3.6.4. Термін зберігання журналу реєстрації інструктажів з БЖД після здійснення останнього запису становить 5 років.

7. Стажування і допуск працівників до роботи

7.1. Новоприйняті на роботу до університету працівники, які будуть виконувати роботи підвищеної небезпеки, після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом досвідчених, кваліфікованих працівників пройти стажування протягом 2 – 15 змін.

7.2. Допуск до стажування оформлюється розпорядженням керівника відповідного структурного підрозділу (додаток 7).

У розпорядженні визначається тривалість стажування та вказується прізвище працівника, відповідального за його проведення. Тривалість стажування залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника. Тривалість стажування не може бути менше двох змін.

7.3. Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування, затверджується ректором (або іншою посадовою особою за розподілом повноважень).

7.4. Від стажування можуть звільнитися працівники, які мають безперервний стаж роботи за відповідною професією не менше 3 років або переводяться з одного структурного підрозділу до іншого без зміни характеру роботи та типу обладнання, на якому вони працюють.

7.5. У процесі стажування працівники повинні виконувати роботи, які за складністю, характером, вимогами безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональними обов'язками цих працівників.

7.6. У процесі стажування працівник повинен:

- закріпити знання правил безпечної експлуатації технологічного обладнання, технологічних і посадових інструкцій, та інструкцій з охорони праці;
- засвоїти в конкретних умовах технологічні процеси і обладнання та методи безаварійного керування ними згідно вимог безпеки праці та пожежної безпеки.

7.7. Після закінчення стажування та при задовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці розпорядженням керівника відповідного структурного підрозділу (додаток 8) працівник допускається до самостійної роботи, про що робиться запис у журналі реєстрації інструктажів. Якщо працівник не оволодів необхідними виробничими навичками чи отримав незадовільну оцінку, то стажування новим розпорядженням може бути продовжено на термін не більше двох змін.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення вводиться в дію із дня його затвердження наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора. У такому ж порядку Положення скасовується.

8.3. Визнати таким, що втратила чинність версія 01 Положення про порядок проведення

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 11
СумДУ		<i>Версія 02</i>

навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, затвердженого та введеного в дію наказом ректора від 19.07.2013р. № 630-І.

Відповідальний за укладання Положення
В.о. начальника ВОП та ПБ

К.С. Босенко

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з АГР

А.М. Положій

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 12
СумДУ	Додаток 1 Протокол засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності	Версія 02

Шаблон за версією 01
Затверджено наказом ректора
№0545-І від 19.07.2019 р.

**Міністерство освіти і науки України
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОТОКОЛ № _____

**ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ З ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

від " ____ " _____ 20__ р.

м. Суми

Комісія у складі:

голови _____
(прізвище, ініціали, посада)

і членів
комісії: _____
(прізвище, ініціали, посада)

створена на підставі наказу від " ____ " _____ 20__ р. № _____, перевірила у
нижчеперелічених працівників
знання _____

(перелік нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної безпеки чи
безпеки життєдіяльності, за якими проводилася перевірка знань)

№ з/п	Прізвище, ім'я та по-батькові	Посада, професія	Структурний підрозділ	Залік (так\ні)	Примітка
1	2	3	4	5	6

Голова комісії _____
(підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Члени комісії: _____ (підпис)
_____ (підпис)
_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)
_____ (прізвище, ініціали)
_____ (прізвище, ініціали)

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 13
СумДУ	Додаток 2а Титульна сторінка журналу реєстрації вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки	Версія 02

Форма журналу за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0545-І від 19.07.2019 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЖУРНАЛ

реєстрації вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки

Розпочато “ ” 20__ р.

Закінчено “ ” 20__ р.

м. Суми

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор. 15
СумДУ	Додаток За Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці	Версія 02

Форма журналу за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0545-І від 19.07.2019 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЖУРНАЛ

реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці

_____ (назва структурного підрозділу)

Розпочато “ ___ ” _____ 20__ р.
Закінчено “ ___ ” _____ 20__ р.

м. Суми

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Професія, посада	Вид інструктажу (первинний, повторний, позаплановий, цільовий), назва та номер інструкції
1	2	3	4	5

Причина проведення позапланового або цільового інструктажу	Прізвище, ініціали особи, яка інструктує та перевіряє знання	Підписи		Стажування на робочому місці		Знання перевірів, допуск до роботи здійснив
		особи, яку інструктують	особи, яка інструктує	Тривалість стажування	Стажування пройшов (підпис працівника)	
6	7	8	9	10	11	12

СумДУ	МОН України
Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	
Додаток 3а Шаблон другої сторінки реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці	
<i>Версія 02</i>	Стор. 17

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності Додаток 4а Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з пожежної безпеки	Стор. 18
СумДУ		Версія 02

Форма журналу за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0545-І від 19.07.2019 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЖУРНАЛ

реєстрації інструктажів з пожежної безпеки

(назва структурного підрозділу)

Розпочато “ ___ ” _____ 20__ р.
Закінчено “ ___ ” _____ 20__ р.

м. Суми

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності Додаток ба Титульна сторінка журналу реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти	Стор. 21
СумДУ		Версія 02

Форма журналу за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0545-І від 19.07.2019 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЖУРНАЛ
реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності
здобувачів освіти

_____ (кабінет, лабораторія, спортзал, гуртожиток тощо)

Розпочато “__” _____ 20__ р.
Закінчено “__” _____ 20__ р.

м. Суми

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Група, секція та номер кімнати	Вид інструктажу (первинний, позаплановий, цільовий)	Прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яку інструктують	Підпис особи, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності	Стор.22
СумДУ		Версія 02

Додаток 66 Форма сторінки журналу реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності Додаток 7 Розпорядження про стажування працівника	Стор. 23
СумДУ		Версія 02

Шаблон за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0630-І від 19.07.2013 р.

Міністерство освіти і науки України
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

_____ (назва структурного підрозділу)

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
про стажування працівника**

від « ____ » _____ 20__ р.

№ _____

Відповідно до «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності»

_____ (посада, П.І.П працівника)

після первинного інструктажу до початку самостійної роботи пройти з _____ по _____ (дата)

_____ стажування на робочому місці під керівництвом _____ (дата)

_____ (П.І.П., професія керівника стажування)

Керівник
структурного підрозділу

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

ПРИМІТКА: Запис про проведення стажування здійснюється безпосередньо керівником робіт в журналі реєстрації інструктажів.

МОН України	Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності Додаток 8 Розпорядження про допуск працівника до самостійної роботи	Стор. 24
СумДУ		Версія 02

Шаблон за версією 01
Затверджено наказом ректора СумДУ
№0630-І від 19.07.2013 р.

Міністерство освіти і науки України
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

_____ (назва структурного підрозділу)

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
про допуск працівника до самостійної роботи

від « ____ » _____ 20__ р.

№ _____

Відповідно до «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності» після успішного проходження стажування

_____ (посада, П.І.П працівника)

допустити до самостійної роботи з _____.
(дата)

Керівник
структурного підрозділу _____

(підпис)

_____ (П.І.Б.)